

ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ГАНДБОЛУ

Карина Хоменко, Світлана Стадник

*Харківська державна академія фізичної культури
Харків, Україна*

Анотація. У тезах розкрито становлення та розвиток гандболу в Україні та за кордоном. У сучасному світі спортивних ігор гандбол займає одне з провідних місць. Це пов'язано з простотою правил і доступністю даної гри для людей різного віку і рівня фізичної підготовленості.

Ключові слова: гандбол, змагання, фізичні навантаження.

Вступ. На сьогодні гандбол активно розвивається в більшості європейських і азійських держав країн північної та південної Америки, Австралії [3]. Гандбол - це складно-координаційний вид спорту. Гра в гандбол відрізняється від інших видів спорту великим змістом різноманітних технічних прийомів, що виконуються на місці, в русі і при опорі супротивника. Гандболіст-професіонал повинен бути добре розвинений фізично, володіти високим рівнем розвитку швидкісних, силових здібностей, координації рухів і витривалості. Він повинен добре орієнтуватися в просторі і володіти високою точністю рухів і передач. І в той час, для аматорських занять гандболом можливий і середній рівень фізичної підготовленості [5].

Гандбол відноситься до видів спорту з так званою конфліктною діяльністю. Команда прагне досягти переваги над суперником, маскуючи свої задуми і одночасно намагаючись розкрити плани супротивника. При правильній організації занять і помірного дозування навантаження гандбол можна використовувати і як засіб оздоровчого тренування. Заняття гандболом викликають у людей посилену легеневу вентиляцію, сприяючи збільшення надходження кисню в кров. У свою чергу м'язова діяльність під час занять збільшує інтенсивність циркуляції крові, тренує серце і покращує кровообіг [2].

Мета дослідження – охарактеризувати виникнення та розвиток гандболу в Україні і за кордоном.

Методи дослідження: аналіз Інтернет-джерел, наукових статей та документів.

Результати дослідження та їх обговорення. Датою зародження спортивної гри з м'ячем, зареєстрованої у міжнародній спортивній класифікації під назвою "гандбол" прийнято вважати 1898 рік, коли викладач фізичного виховання реального училища датського міста Ордруп Хольгер Нільсен включив до уроків фізкультури жіночих груп гру з м'ячем і дав їй назву "хаандболд" ("хаанд" – рука, а "болд" – м'яч) – ручний м'яч.

Дослідження, які проводилися пізніше, дають підставу віднести дату зародження гандболу до більш раннього періоду. У 1890 році Конрад Кох розробив у Німеччині спортивну гру з м'ячем "раффбол" ("кенігсберзький м'яч"), елементи і ідея якої (передачі, ловля і кидки м'яча) були використані при формуванні німецького варіанту гандболу. У цьому ж році в Чехії одержує розповсюдження народний варіант гри з м'ячем, яка називається "хазена"

(передавати, кидати). Гра зводилась до нерегламентованої передачі і ловлі м'яча у змішаних групах без одноборств [3].

На території минулого Радянського Союзу вид гри з'явився у 1909 році у Харкові. Пізніше цей варіант гри буде названо «українським гандболом», який за принциповими положеннями був схожим на сучасну гру гандбол, на сам перед це кількість гравців у команді – по сім [1].

Як до Другої світової війни, так і після неї гандбол розвивався саме в Україні. У 1946 році відродження гандболу розпочалося у Києві. Спортивне керівництво СРСР не боролось за відродження гри, але і не перешкоджало. Адже ще у кінці 40-х років українці, які із 1946 року регулярно проводили чемпіонати України, постійно направляли листи до усіх інстанцій, у тому числі і ЦК КПРС, із проханням допомогти у розвитку цього виду спорту. Завдяки цим листам гандбол одержав вихід на всесоюзну арену.

Принциповий факт, який обходить увагу, - це який гандбол розпочали відроджувати у 1954 році. У Радянському Союзі розпочали відроджувати ручний м'яч 11:11, футбольне поле і 11 гравців. До «малого» варіанту, гандбол 7:7, який був розповсюджений в Україні, відносилися зневажливо. І тільки рішення Міжнародної федерації (ІГФ), яким «малому» варіанту гандболу вона віддала пріоритет, змусило чиновників переглянути позицію [4].

Висновки. У ході проведення дослідження було з'ясовано, що гандбол - це рухлива гра, яка вимагає тактики та швидкого вирішення ситуації в моменті гри. Основними перевагами цього виду спорту є: підтримання фізичної форми, розвиток силових здібностей та залучення молоді до здорового способу життя. В Україні гандбол йде шляхом подальшого збільшення масовості та підвищення рівня спортивної майстерності спортсменів гандболістів. В Україні регулярно проводяться різноманітні змагання різного рівня. Найважливішими з них є Чемпіонат України.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямку це дослідження технічної та тактичної підготовки в гандболі.

Список використаної літератури:

1. Ячнюк Ю.Б. Гандбол: методичні вказівки. Чернівці: Рута, 2000. С. 43.
2. Гивер Н.Є. Організація і суддівство змагань з гандболу: методичні рекомендації. Гродно: ГрГУ, 2008. С. 48.
3. Міжнародна федерація гандболу. URL: www.ihf.info. (дата звернення 21.04.2024 р.)
4. Соловей О.М., Кіреєв О.А. Гандбол: організація і проведення змагань. Методичні рекомендації для студентів інституту фізичної культури і спорту денної та заочної форм навчання. Дніпро, 2010. С. 40.
5. Козіна Ж.Л. Спортивні ігри : навчальний посібник для вищ. навч. закладів у 2 т. ред.; міністерство освіти і науки України, Харківській національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди. Т. 1 : Загальні основи теорії і методики спортивних ігор. Харків, 2010. С. 200.